

Het archief van het OVV

1. Aanleiding

Het relaas over het OVV, en haar geschiedenis, geeft reeds aan dat we hier spreken over de geschiedenis van de Vlaamse Beweging. Maar tot dusver is er bij ons weten daar nooit een studie of boek over verschenen. Vandaar het idee om daarover een boek te publiceren. Iedereen is toch geïnteresseerd om te weten hoe Vlaanderen zich geleidelijk aan geëmanicipeerd heeft.

De voorloper, het Vlaams Aktiekomitee voor Brussel en Taalgrens (VABT), zag het levenslicht juist na de expo 1958 onder impuls van voormalig CVP eerste minister Wilfried Martens. Onder haar bestaan werd de taalgrens vastgelegd. Maar eind 1965-begin 1966 werd de fakkel dan doorgegeven aan het OVV. Onder het OVV hebben we dus Leuven Vlaams, en al de staatshervormingen. Een interessante brok geschiedenis.

Maar als we ons daar dieper wilden ingraven, ontbrak het ons aan een archief. We hebben dit reeds voor het VVA gedaan een paar jaar geleden, van 1935 tot nu. Daar hebben we dan ook nog een synthesetekst aan toegevoegd, als ook een index voor de ledenbladen AVOHV (Mededelingsblad van het Algemeen Vlaams Oud-Hoogstudentenverbond ; 1956-1970, vanaf 1960 VVA) en Vivat-Academia (1970-2008). Dit kan geconsulteerd worden op de VVA-website: <https://vvacademici.org/archief/vva-publicaties/>

In deze context contacteerden we in november Tom Cobbaert van het ADVN (Archief en Documentatiecentrum voor het Vlaams-Nationalisme). Op woensdag 9 december werd een vergadering belegd met mijzelf, Tom Cobbaert en Ann Mares (directrice). ADVN had bijna geen archief van het OVV maar was wel erg geïnteresseerd. Ze dachten toen enkel een paar jaar in de tweede helft van de jaren '90 te hebben, verkregen via Bart Laermans (???). We spraken af er werk van te maken:

- ik zou mij bezig houden met de periode na 2000 (de meest recente en ook gemakkelijkste periode);
- Tom zou zich toespitsen op de oudste periode vanaf het ontstaan in 1966.

2. Realisatie

Op woensdag 10 februari hadden we opnieuw een vergadering met Tom Cobbaerts van het ADVN.

2.1. Vlaams Actiecomité Brussel en Taalgrens (VABT)

Het ADVN beschikt over het archief, maar enkel handgeschreven teksten die soms moeilijk leesbaar zijn.

2.2.Het OVV: 1966-2004

Het ADVN is erin geslaagd de volledige reeks samen te stellen. Het ADVN had al een OVV-archief van 1983 tot 2004. De rest is vooral afkomstig van de persoonlijke archieven van mensen uit de Vlaamse Beweging, die overgedragen werden aan het ADVN.

De herkomst is als volgt:

1)Liberaal archief van het Willemsfonds: 1965-71

Er zitten wel gaten in (niet 100 % volledig). Eerste vergadering OVV eind december 1965. P.S.: Het Davidsfonds werd ook gecontacteerd, maar daar was niet meer veel.

2)Piet Carpentier (VVA): 1971-76.

Voor het jaar 1971 is er wel een leemte van februari tot en met december.

3)Huguette Ingelaere (Forum Vlaamse Vrouwen): 1977-1982.

4)OVV-archief bij ADVN: 1983-2004.

ADVN had dus meer dan aanvankelijk gedacht. Er ontbreken maar 3 verslagen.

2.3.Het OVV: 2002-2020

Het archief voor de jaren 2002 tot en met 2020 vonden we bij het Vlaams & Neutraal Ziekenfonds (VNZ) te Mechelen, dat vanaf 2015 volledig digitaal is. Bij het VNZ grepen de vergaderingen van het OVV plaats sinds de jaren '90.

3.Gaten opvullen

De resterende gaten in het archief zouden eventueel opgevuld kunnen worden door andere persoonlijke archieven, of andere instellingen. Zo was er bv. de Interprovinciale Cultuurraad in de jaren '50-'70 (vóór de Vlaamse Cultuurraad na de grondwetsherziening van 1970). De stichter-voorzitter was Johan Flerackers, nonkel van voormalig VVA-voorzitter Frank Flerackers.

Deze werd toen vooral ondersteund door de CVP. De aangesloten verenigingen moesten verslagen maken van hun vergaderingen om recht te krijgen op subsidies. Ook OVV hoorde hierbij. Het archief is blijkbaar zeer interessant in de jaren '60.

P.S.: Dit heeft niets te maken met de subsidies die de VVA-afdelingen nu krijgen van de Vlaamse overheid op basis van een protocol-akkoord met de VVB (Vlaamse Volksbeweging). De lokale VVA-afdelingen moeten daarvoor verslagen opmaken, die bewaard worden in het Vlaams archiefhuis te Vilvoorde (opgericht door Geert Bourgeois). Maar het betreft hier overheidsarchieven (administratie).

4.Digitaliseren

Het ADVN was zo goed zich te engageren voor het digitaliseren van het OVV-archief. Dit kan wel een tijdje duren. Wat er ook met het OVV gebeurt, dit blijft alleszins een zeer interessant geheel vanuit historisch perspectief.

CONCLUSIE

Het is goed dat we reeds zo ver gekomen zijn, met dank aan het ADVN. Hopelijk slagen we erin om dit een beetje te structureren. Op basis van de gebeurtenissen in de Vlaamse Beweging, waar het OVV een belangrijke rol in heeft gespeeld, kunnen we er dan ooit een boek over schrijven.

Paul Becue